

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) נח' שינך לבעל הים:
(ב) שם נרמז המזון שחיים
ירושלם ופניה לדרך שלש
וארבע פנים: (ג) שם
למחר מר ברכה ראשונה
בתקופה שניה פותח
בברכת הארץ וכוללים
בזה ירושלים:

גליון הש"ס

בגמ' שחרי פועלי' עוקרין.
 ע"י לפיל דף ט"ו פ"ח תוס'
 ד"ה וזותם ול"ס:

הגהות הגר"א

(א) תום' ד"ה עד היכן, ולא משום דחשיב כרמח הון מומחן כ"י, וזאת נסתר רש"י ה"ה"ף [וע"י דנכרי רביט בל"ח ס"י ר']:

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש הוסיף,
כלומר שיברך ברכת זמן
השלישי עם השנים ולאחר
שבירך יתזור ויאכל.
ב. בתוס' ר"ש מתחיל,
חמה רבינו על אלקי נשמה
ובר'.

מוסף רש"י

[illegible]

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות

קסינא חריר שקי. כך היו קורין לר' זירא. וטעמא מפשט דבבא
מזיעא דהשוכר את הפועלים (דף סא.): **כי מטא למשרי.** לישנא
דשירומא כלומר לפתח דבבא המזיא ולאכול: **רב הונא דמבבל.**
היינו רב הונא סתמא. ולפי שעכשו היה ר' זירא בארץ ישראל במקום

ר' אברהם והיה עולה מנגל קלמר
הבי: **קדושים לעיר**. שיכול לראות
בזה הכות מחמד ולדעת מה
לרצון: נכפיו. קרקעות: עד סין
ברכס המזון. שרצין להיות שלמה
וכסכן שנים לא יאמרה: **שם**
המזון שנים ושלש. פעמים שם שם
ברכות פעמים שם שלם כיצד כשהם
שלם הן שלם ברכות וכשהם שנים
הן שמי ברכות דמפסח ואולי:
קדשבר. ברכת זמון עד הן וכשהם
שנים אין אומרים אלא ברכת הארץ
ובונה ירושלים: ואין דאמר שלם
וארכט. כהן שנים הרן שלם הון
וכרכת הארץ ובונה ירושלים וכשהם
שלם הם מוספים נבדך עד ובטוני
ימינו: מוספים לה לא גרסינן. והכי
גרסינן: **רש"י דענין שנים ושלם בברכת**
שנים. דאמר ברכת הארץ ובונה
ירושלים תהיה ברכת הן כאל אלא
ברכת הון וכרכת הארץ וכשהם שלם
מוסיפין נבדך הכי שלם: **דאמר**
מר. לעיל בפרק שמי (דף טו). **ספרי**
פסוק בה בברוך. ואי דאורייתא הוא
הוא ספוקה לתבחרה ואין פסוקה
בה בברוך: **קדושים כי שם כו**.
כגון ברכת פירות ומזות פסח ואין
חותם. ועממא מפרש בעברי פסחים
ואין קדש. תמוש דחלה חלה הדולה
(דף קפ). דבר תמוה לו דבר אחר
במוה כמו שיש בקדוש כי הוא יוס
תמלה לתקראי קדוש והתמילנו:
וה

עד גברך מאן דאמר שלש וארבע שפיר וכו' ששתים
בברכת פועלים עסקינן דאמר מר (א) פותח בהון וכולל
הארץ רב ששת מתירן למעמיה דכ"ע עד הון מ"ד ש
שלש וארבע קסבר (ב) הטוב והמטיב דאורייתא היא אמר
והמטיב לאו דאורייתא (ג) שהרי פועלים עוקרים אותה א
בר מרתא משמיה דרב תדע דהטוב והמטיב לאו דאורי
בברוך ואין חותם בה בברוך כרתניא (ד) כל הכרכות
וחותם בהן בברוך חוץ מברכת הפירות וברכת המצות וכו
וברכה אחרונה שבקריית שמע יש מהן שפותח בהן בב

ירושלים חבל לחלואין אין לברך אם האחד אינו יודע כי אם החזי בו לשנים נברך והיו ומאן דאמר כד' קסבר עד נברך דנברך חשיבי בני אדם מזכריו אפוא שאמר נברך והשני

כל הברכות כולן פותחות בברוך וחותמות בברוך חוץ מברכות שבקריית שמע, וזה לך הסדר נכונה אשר ילך אינה פתוחה לבדה אלא נשמה אחת־איה פותחת בברוך דלינה פתוחה לשאר אשר ילך ויכיר לומר ואין בך אלה הוראה בעלמא אינה פתוחה לומר גבי אלה הוא עד שלא נברא העולם וכו' וכל הני ברכות מבין מנעמי גבר וכן כולן ועוד דהיו קצרות והיוין בברכה הפסוקים י' המעביר וכן מעמי וכו' ויכיר לומר ויהי רצון ואם תחמור והללו דשפיר יא משני פתיחה פתוח להמשיג המעביר דקמון לחמור וי' אינה מן האדם ומזהה כמו בדאמרין נמדדש חדשים לבקרים וגו' פתיחה פתוחה ויכיר כעין פתיחתה ולפסוק דנכרי מיה העביר לברוך שאמר ויכיר י' לזהר שלא תפסד ביניהם אפי' שיה הפסק שנקט' אחת כו' אחת היא פתוחה אל אלהה וכו' ופסוקי קי' ל' נכונה לפתוח בברוך הא פתוחה למברכה לברכה ראשונה ויש לומר והאמרין ברכה אחרונה ואיכה הפסק גדול בין ראשון לאחרון שבוש שם

מו.

לא סבר זה מר דהא דמרי ריה דמן בבב ב'ו'. מיור יס לייס
הי מרי לישי דר' יוחנן כשבעל הית מסב עמהם ודאי הוא
נוגע ואזרח מצד וכו' אבל כשאין בעל הית מסב עמהם הגדול
שבניהן יעשה המוציא וגם הוא יצרך ברכת המזון:

עד היכן ברכת הוסיף וכו'. פירש"י ממחין עד הן והן ככלל שנים אינם מצרכין שם ולא יחידא דברכתו לא לזרייתא ואיך פטור מינה ועוד הא קיימא לן כרז ששם בציטורי ולדריה יחיד אומר שנים ובכל דוכתא נקט שלש ברכות ודומק נקט דלא מיירי אלף ביש ויט לרב ששה ועוד דמעשים ככל יוס דמיח מצרכן שלש ברכות ועוד דמחמיא לקמן בפרקין (דף טז:) וזכרנו וזו ברכת המון את ה' מלכיה וזו ברכת הון וקשה לרב ששה יאמר דאן וזו ברכת המון לכן יט פירש דקאן ללדלעי דקאלמר אחד מפסיק לשנים" ובעי נמי [עד] היכ' נרך להמחין עד שזכרנו השנים עד נכר וכן ששה אמר עד שיגמירא ולא ומשם ואילך יכול היחד לזכור ולא משום דחשיב ברכת הון מומין (א) דלדאי דכיון נמי מתחייב מהון אלף משום דכיון דנכרך אינה ברכה אינו אומרם לזכור אלף יגמור עמה גם ברכת הון שפיר ברכה ושהם נקט דקיימא לן שפיר כרז ששה ונפירושו וכן אומרם בירושלמי: **ולמאן ראמר שנים** ושלשה קסבר עד הון. ופירש"י שנים יחיד ושלשה לזמן ולפי שיעמו פירש יחיד ודומק גדול הוא דפרשוש יחיד פטור מצרכן שנים וקשה דהוא לזרייתא ועוד הוילי וקשה דזכרנו אלא נקט לשון זכר וקשה ושלש היה למקט לשון נקט שמים ושלש לכן נראה פירושו של רב אלפס דקאי

שֶׁלֶשׁ אַמֵּר לָךְ הָכֵא
וְנוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם בְּבִרְכַּת
ס' וּשְׁלֹשׁ שְׁפִיר וּמ"ד
כִּי יוֹסֵף תֵּרַע דְּהַטּוּב
רַב יִצְחָק בֶּן שְׁמוּאֵל
וְתַתָּא שְׁהֵר פּוֹתַח בַּה
לָן פּוֹתַח כְּהֵן בְּכֻרִךְ
בַּה הַסְמוּכָה לְחִבְרָתָהּ
יָךְ וְאִין חוֹתָם בְּכֻרִךְ
יִישׁ

אֲנִי אֶדָּם וְהִנֵּה קֹאמֵר בִּרְכַּת
בְּשֵׁים וְשִׁלְשָׁה בְּנֵי אֶלֶם הִיכָל
אֶחָד אִתִּי יוֹדַע כִּי אֶדָּם בִּרְכָה אֶחָד
לְמִאֵן דְּלִמָּר שֵׁים וְשִׁלְשָׁה קֹא סִבֵּר
עַד הוּא לְמִדָּה בִּרְכַּת הַמוֹנֵן עַד הוּא
שֶׁמֶגֶר עַד סוּף הוּא כְּדוּלָּה כְּבִרְכָה
אֶחָד עַד וְמוֹנֵן הִיא וְלִבְנֵי קֹאמֵר שֵׁים
אוֹ שְׁלֹשָׁה כְּלוּמָר לְפַעְמֵים שְׁלֹמָה
בְּשֵׁים וְהוּא הִדִּין בְּחֹדֶר אֶחָד נִקְטָה
שֵׁים לְרִנּוּתָא וּפַעְמִים כַּשֶּׁלֶשָׁה בְּנֵי
אֶדָּם שֶׁאֶחָד יִבְרַךְ מִמֶּגֶר עַד הוּא
וְהַשְׁלִישׁ נִדָּה לָךְ וְהַשְׁלִישׁ עַד כּוֹנֵה
לְכָן כִּי מִשִּׁבַּי בִּרְכַּת וְהִלְכֵּן אוֹ אֶפְסֵר חֲלֹק
בִּרְכָה אֶחָת הַשְׁלִישׁ וְהִינֵנּי דַּ' שֶׁאֶרְכַּעַה
וְהַשְׁלִישׁ נִדָּה לָךְ הַרְבֵּעִי עַד כּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

פירות וברכת המצות וברכה הספוכה ל'חברתה וברכה אחרונה
נמלמל ידים דנמילה שייחא בלא אשר ידו והכרה פנים אומרה
יכו' כגון אל בלא מה הנקדים היולי טעויות אין צריך לברכה
בברוך ומכל מקום חומתם בברוך היולי והלכזה קלמ קלמ וכל
טענות כל אחת ברבה לעצמה כדאמרן בעלמא י"ד היה מהלך היה
והקל למי היה פסוקה ואומר רבינו שם שהיה מן הכרבה ברוך אהא
לפי הברכות כולן צריך לומר במחמתן מעין פסחיתו אין ליכא י"ל
כא ומגלגלי חסדים טובים והיינו נמלמל חסדים שהקדי' מעביר
ואו מחזיר הנשמה שלמה ושקטה בגוף כאשר היחה במחלה אע"פ
הכל ברבה אמה היא ולרץ לומר והעבר נא וישמחה פסוקה
בלא פסוקי דומרה מכל מקום לא מפסקי וזהו ינחא ברבה אחרונה
מפסקי ואם תאמר ברבה אחרונה למי שהוא קרובה בתורה אמאי
לפי שהיו גרילים י"שאל היו מצרכים רק הראשון ברבה ראשונה
שמיין לכל א' וא' משום הנכנסין ומשום היוצאים לא זוה המקוהות:
והיוני

עין משפט
גר מצוה

כב א מתי פיו מלכות
נכנסת הלי ב קמח
פסון ש טושיע ארית סי
קסו ספיק די
כג ב מתי וקמח ש טושיע
ארית סימן רח ספיק א:
ג (מתי פיו ש הלי ו
טושיע שס):
כד ב מתי פיה ש הלי ב
קמח ש טושיע ארית
סי ר ספיק ג:
כה ה טושיע ארית סי קלד
פסין ג:
כו ו מתי פיו מלכות
נכנסת הלי ב ושיא
הלכא ב קמח שס:

רבינו חננאל

[illegible]

רַב גִּיסִים גֵּאוֹן

[illegible]